



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab anno Christi 1652. usque ad annum 1662

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1779**

**VD18 90119185**

§. 19. Actum de Capitulatione Cæsarea.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67372)

Sæc. XVII. „put Constitutionibus Imperii, publicisque  
A. C. 1658. „pacis legibus alligandum constituerent, quibus  
 „quo florentissimi membra Imperii deinceps  
 „conquiescere possint. Ceterum Suedici  
 Legati convitia postmodum publicè  
 scripta confutata fuere. „

## §. XIX.

*Actum de Capitulatione Cæsareæ.*

*Priorat.  
 Script. con-  
 tenuit. in  
 Lib. II.  
 pag. 23.*

Sub idem tempus agebatur de condi-  
 cionibus electionis instrumento, quod  
 vulgo capitulatio vocatur, cui Gallii  
 Suedicis juncti inferi petebant, ut Respublicam  
 Romanorum proxime eligendus a Romanis  
 vanderis in Hispano Belgio vel Italia Catho-  
 licis abstineret, & pacem Westphalicam  
 pro sanctione Pragmatica haberet, cunctaque  
 adversus eam acta tanquam nulla declararet.  
 Obstitit Gallorum postulatis Papæ Nuntius, qui  
 ut causam Dei & Ecclesiæ tueretur, eorum  
 in se odium concitare non volebatur, sed die  
 trigesimo Junii adversus omnia Sacræ Sedi &  
 Ecclesiæ nociva reclamabat, divulgato hoc scripto:

„Ego Josephus Sancti Felicii Archiepiscopus  
 „Consentinus, & Nuntius Apostolicus, omnibus & singulis  
 „notum facio mea publicatione capitulationis  
 „Regis Romanorum Ferdinandi IV. gloriosæ memorie An. 1654

„fancitæ, necnon recessus comitiorum Sæc. XVII.  
 „Imperialium Ratisbonensium ejusdem A. C. 1658.  
 „anni articulos 16. & 17. Capitulationis,  
 „nis, necnon §. conquesti. Recessus,  
 „qua voce, qua scripto & re impugnasse,  
 „se, utpote sanctæ Sedis Apostolicæ libertati,  
 „ac Jurisdictioni Ecclesiasticæ adversantia,  
 „veritati minus conformia, scandalique semina: subsequenter  
 „cum vacante imperio anno 1657. ad electionem  
 „Regis Romanorum procedendum esset, a primis  
 „Eminentissimorum, & legitimorum Principum  
 „Electorum sessionibus ex mandato sanctissimi  
 „D. N. Alexandri VII. pluries commonefeci  
 „Eminentissimum Archiepiscopum Electorem  
 „Moguntinum unice præsentem, & Serenissimi  
 „Collegii Directorem, quatenus in nova  
 „Capitulatione eligendo in Romanorum Regem  
 „præscribenda præacti articuli, tanquam  
 „erronei omitterentur, & si fieri posset,  
 „acta quæcunque præterita abolerentur,  
 „materia inter nos commependiosæ discursa,  
 „& fatente eodem Eminentissimo se in unoquoque  
 „articulo nullam habuisse querelam, nec præcedentem  
 „notitiam, quod Eminentissimus Archiepiscopus  
 „Electo Trevisensis, & Legati Serenissimi Ducis  
 „Electoris Bavarici confirmarunt. Accedente  
 „tandem ad comitia omnium  
 „po-

Sæc. XVII. „postremo Serenissimo, ac Reveren- „te  
 A. C. 1658. „dissimo Archiepiscopo Electore Colo- „a  
 „nienfi, cui tribuebatur, transactæ „u  
 „capitulationis articulus bis suam Rev- „c  
 „rendissimam Celsitudinem coram „q  
 „formavi, ter per meum Auditorem „fo  
 „Reverendissimum Episcopum Milis- „p  
 „sem, habito responso se per suos, „ru  
 „liorumque catholicorum collegam „d  
 „Ministros conferentiam institutam „ti  
 „ad quam adeo me paratum exhibi- „d  
 „ut ipsorum recto iudicio rem commi- „m  
 „tere non recusarem, ejus evidentia „u  
 „me insinuante perspecta, tamen ne „a  
 „gotiorum mole urgente ad prælia „c  
 „dendas dilationes capitulatione „E  
 „inserto articulo decimo nono loco „Jo  
 „cimi sexti & decimi septimi Sere- „tin  
 „nimo Regi Hungariæ & Bohemiæ „El  
 „Cæsarem eligendo porrecta, promi- „16  
 „non præhabita conferentia me re- „m  
 „mante, ac protestante adfuerunt „dis  
 „mine Principium Electorum Catho- „nec  
 „licorum quatuor Deputati, nempe „in  
 „Mecl Cancellarius Moguntini, D. An- „ips  
 „tanus Cancellarius Trevirensis D. Ul- „den  
 „man Cancellarius Colonienfis, & „E  
 „Oxel Deputatus Bavari, qui cum „Im  
 „Principales nullum habere gravamen „lica  
 „in materia articuli 19. imo nec inte- „sm  
 „ligere partem illam, quæ ad Datarium „Al  
 „Apostolicam pertinet, ingenue præ- „mo  
 „tere

„terentur, tantum, D. Ususman in puncto Sæc. XVII.  
 „appellationum ad sanctam sedem, e- A. C. 1658.  
 „jus Nuntius motiva proposuit, quibus  
 „cum abunde satisfacissem, tam ipsi,  
 „quam cæteri causæ justitiam agno-  
 „scentes suis Principalibus nullum ex  
 „parte sanctæ Sedis, ejusque Nuncio-  
 „rum illatum gravamen retulerunt, qui  
 „difficultatibus cum Electoribus hære-  
 „ticis incurrendis, si Articulus delen-  
 „dus esset ( ut ipse Elector Moguntinus  
 „mihi testatus fuit ) deterriti, sequenti,  
 „ut ajunt, reversali, seu declaratione  
 „ad me missa Apostolicæ sedi satisfacere  
 „sategerunt. „ *Cum Illustrissimus  
 & Reverendissimus D. Nuntius Apostolicus  
 Joseph Sanfelicius Archiepiscopus Consen-  
 tinus in hoc sacri Rom. Imperii Conventu  
 Electorali sæpius insliterit, ut Articuli  
 16. & 17. Capitulationi Ferdinandi IV.  
 inserti amoverentur, ideo quod sanctæ Se-  
 dis Apostolicæ multis modis præjudicent,  
 nec tamen eâ, quæ ibi continentur hoc opere  
 in factò existant, ut verificari possint, prout  
 ipsis Dominis Electoribus Catholicis, evi-  
 dentia rei fretus, desuper arbitrium detulit,  
 & si quid tale inveniatur, quo se, aliosve  
 Imperii Principes & status a sede Aposto-  
 lica ejusve Ministris læsos existimare pos-  
 sint, id ex sanctissimi Domini Nostri Papæ  
 Alexandri VII. voluntate & jussu sine ulla  
 mora tollere velit. Agnoverunt quidem  
 Catho.*

**Sæc. XVII. Catholici Electores, & Serenissimi Electo-**  
**A. C. 1658.** *vis Bavaricæ Legati præfatam demon-*

*strationem rationi & justitiæ convenientissimam, ideoque prædictos Articulos, qui nunc in Leopoldi Electi Romanorum Regis Capitulatione sub decimo nono comprehenduntur, omittendos esse judicarunt, & ut Coelectores sui in idem consentiant, insisterunt, quia vero iidem ex diversis prætensis rationibus, præsertim vero ideo pro hac vice nuere recusarunt, quod ante hac eam in Capitulationi insertam fuisse dicerent, quæ nunc sine prævio maturo examine, quod in finandæ electionis necessitas excludat, mitti non debeat. Declarant & promittunt Catholici Electores, quod, ut non dubitant, si quid forte defectus, vel ab ipso prout sunt res humanæ, contra Germanicam concordatam, vel alias in puncto jurisdictionis imposterum irrepat, id ad primas de per allatas quærelas statim abolitum iri, sic jam ex sua parte modo dictum Articulum 19. ex Capitulatione omittendum existimarunt, ita etiam apud Dominos Coelectores tunc studium continuare voluerunt, ut eadem omisso ab illis posthac unanimo consensu Principum Electorum approbaretur.*

„Quo decreto accepto ipsismet Principibus Electoribus Catholicis, aliisque Principum Ministris, imo Electo Romanorum Regi Leopoldo primo declaravi, me aperte protestando contra



Sæc. XVII „signationum præbendarum, Prælatu- „tri  
 A. C. 1658. „rarum, dignitatum, & officiorum, „Nu  
 „quæ alias per obitum ad Curiam Ro- „C  
 „manam non devolvuntur, sed semper „m  
 „quocunque etiam mense vacent, Ab- „be  
 „chi & Episcopis, capitulis, aliisque „bu  
 „collatoribus competunt conferendi, „lic  
 „prout non minus per Coadjutoris „ju  
 „Prælaturarum electivarum, & præ- „qu  
 „bendarum vel aliis viis, in detrimen- „No  
 „tum Episcoporum, Cleri, & aliorum „te  
 „contra data privilegia, & in præ- „bo  
 „dicium quoque Juris patronatus, & „pr  
 „Patronorum, indies, ac indefinenter „for  
 „agatur publice, & idcirco illicitæ li- „qu  
 „cietates & contractus, vel foederum „no  
 „prout informamur, erecta sint: ita „bu  
 „omne cum consilio Electorum, Prin- „Pa  
 „cipum, ac Statuum, apud summum „di  
 „Pontificem, & Sedem Romanam de- „mi  
 „verti, & prævaricari curabimus, ut „ne  
 „que dicta concordata Principum, par- „se  
 „tita, & Privilegia, ac Libertates „qu  
 „conserventur, manuteneantur, iisque „sæ  
 „firmiter insistendo pareatur, ita ut „La  
 „men ut gravamina inibi reperta ac „ph  
 „usus irrepti, rigore tractatus Augu- „br  
 „stani de Anno 1530. in comitiis ab- „dic  
 „gentur, & in posterum similia absque „tia  
 „consensu Electorum non admittantur. „ver  
 „Pariter in aliquibus locis in vectos ab- „lum  
 „usus, per quos causæ civiles a suis



„tribunalibus ordinatis in Imperio, ad Sæc. XVII.  
A.C. 1658.  
 „Nuntios Apostolicos, vel plane ad  
 „Curiam Romanam trahuntur, tolle-  
 „mus, annullabimus, & serio prohi-  
 „bimus, nostrisque Cæsareis fiscali-  
 „bus tam penes Consilium nostrum au-  
 „licum, quam Tribunal Spirense in-  
 „jungemus, ut æque contra Partes,  
 „quam Advocatos, Procuratores, &  
 „Notarios, qui in posterum simile quid  
 „tentabunt, & in iis quovis modo la-  
 „borabunt, debita querela ex officio  
 „procedant, ut quantocius transgres-  
 „siones condigne puniantur, idque in  
 „quantum hunc articulum concernit,  
 „nostris dilectis cognatis, & Electori-  
 „bus Saxonix, Brandeburgico, ac  
 „Palatino, illorumque religionibus ad-  
 „dictis, Principibus, & Statibus, fi-  
 „militer immediatæ nobilitati, ac om-  
 „nem istorum subditis Augustanæ Con-  
 „fessionis, comprehensis reformatis,  
 „qui sub catholicis Ecclesiasticis, ac  
 „secularibus superioribus habitant, ac  
 „Landsassii, necnon religionis, & pro-  
 „phanæ, nuperæque Monasterio Osna-  
 „brugicæ paci, ejusque annexis, ut  
 „dictum sine præjudicio, consequen-  
 „tia ac damno. . .

Nec minori Zelo idem Nuntius ad-  
 versus alterum Capitulationis articu-  
 lum, quo Imperator suppetias in Bel-  
 gium

Hh 2

Sæc. XVII. A. C. 1658 gium contra Anglos mittere prohibe-  
 batur, sese opposuit, datis ad Electro-  
 res hisce literis: „Ad tutelam catho-  
 „licæ religionis tantum calamum trahit  
 „nullius assentatione, vel odio lividum  
 „dura enim intonuit Eminentissimis  
 „Principibus & Electoribus Ecclesiasti-  
 „cis propositio, ne durior præscribat  
 „eligendo ex domo Austriaca in Ro-  
 „manorum Regem Ignatio: (quam de-  
 „pitulationem indigitant) nempe de-  
 „stinendi a suppetiis in Belgium con-  
 „tra Anglos mittendis. Sane primo  
 „intuitu impium, ac indecorum unum  
 „quisque existimabit ab Ecclesiasticis  
 „Electoribus, quos Germania tanquam  
 „germanicæ catholicæ religionis sa-  
 „missimas veneratur columnas, qui  
 „domo Dei constitutæ sunt contra he-  
 „reticorum impetus, eas exigere con-  
 „ditiones, quæ Divino nomini con-  
 „temptum, suo maculam, scandalum  
 „vero in universa catholica religione  
 „generarent; obstupescerent enim, qui  
 „mittentes arcum jam conversi sunt  
 „in die belli, sed cogitent in obsec-  
 „rectos corde Catholicos, subtrahendis  
 „tiam aliunde subsidiis, illi etiam, quæ  
 „bus otium est præsentia, & veteri  
 „contueri, quid decerent allatum in  
 „medium exemplum in fractæ principum  
 „pum Electorum sacrorum constantia

„qui elapso sæculo rebellantibus Bata- Sæc. XVII.  
 „vis ab Ecclesia, suoque Rege, ut ad A. C. 1658.  
 „ingenium redirent, fortiter allabora-  
 „runt; si Ecclesiastici Proceres catho-  
 „licorum ruinam suis oculis aperire,  
 „non contenti Christianæ charitati  
 „præeuntibus opem ferentes repelle-  
 „rent, ut interea vehementius trium-  
 „phent hæretici? perpenderent pleri-  
 „que ipsismet Archiepiscopis Electori-  
 „bus non esse consultum, si pedem fi-  
 „gerent in inferiori germania Angli,  
 „summumque imminere discrimen a  
 „Cromveliana adversus catholicos ra-  
 „bie, quos funditus delere constituit.  
 „De Moguntinensi Diæcesi præcipue  
 „actum esset ex insidiis Palatini hostis,  
 „eo molestioris, quo vicinioris, & Crom-  
 „velio usque ad deforme obsequium  
 „addicti, a quo suppetias abjectissime  
 „contra vicinos Antistites, ipsumque  
 „Moguntinum emendicasse literæ ad  
 „Cromvelium datæ testantur, sed ad  
 „hæc gemitus Jephthæ filiam unice di-  
 „lectam immolare coacti, ut stare pro-  
 „missis, reperitur. Iniqua enim illa  
 „monstruosa pax Westphalica se opposuit,  
 „in cuius §. & ut eo sincerior, Anglos  
 „virtualiter comprehendere autumant,  
 „qui Anglis nimis indulgent. Exami-  
 „nandum ergo pactum Monasteriense,  
 „succincte, proprie, & sincere absque  
 Hh 3 „para-

Sæc. XVII. „paraphrasi impropria, aut cavillosa,  
 A. C. 1658. „nec per canonum aut jurisperitorum  
 „allegationes lippis, & tonforibus  
 „tas more forensi res trutinanda in-  
 „stante temporis angustia ad nauseam  
 „evitandam, ad faciliorem tamen fieri-  
 „nendam viam in duas partes dividenda  
 „operæ pretium puto, prima erit ab in-  
 „tatio usque ad finem. „

Prima sic ait, *Et ut sincerior amicitia mutua securitas inter Imperatorem, Regem christianiissimum, Electores, Principes, & status Imperii posthac servetur (sicut in articulo assurationis infra descripto) alterius hostes præsentis, aut futuros nunquam titulo, aut prætextu, vel controversiæ, bellive ratione contra eorum, armis, pecunia, milite, consilio aliterve juvet, aut ullis copiis, quæ contra aliquem hujus pacificationis consortem quocumque Duce contigerit receptum, per tiva transitum indulgeat.*

„Ex his colligunt Anglicani hujus  
 „modi conceptum licet anno 1648. in  
 „matum, cum nec Anglia de Cromwellio,  
 „lio, nec de fœdere cum Cromwellio  
 „gallia cogitabat, tam longas habere  
 „lacinias, ut ipsos etiam involvat, et  
 „tentes verbis illis (ullius Controversiæ  
 „bellive ratione) ipsaque ita inter præ-  
 „sentes, ac si unicuique bello contra  
 „Hispanos, aut alios Principes futuri

„gallorum hostes a quocunque motu Sæc. XVII.  
 „Imperator se non immiscere obstrin- A. C. 1658.  
 „xerit. Qui intellectus quam absur-  
 „dus, & puerilis sit, unusquisque,  
 „qui non plane respiciat, iudicet. Cum  
 „enim ratio recti sermonis, quid con-  
 „trahentes intendant, liquidissime ex-  
 „plicet, impropriare verba, & sensus,  
 „nec conveniens, nec congruum. Quis  
 „enim sana mente dubitabit illud in-  
 „strumentum inter Imperatorem, &  
 „Regem christianissimum geminam se-  
 „cum habere explicationem; nempe  
 „ut Imperator gallorum hostes præsen-  
 „tes, hispanos scilicet, & futuros, &  
 „Anglos, Polonos, Danos &c. nequa-  
 „quam ex quacunque causa contra  
 „gallos juvet. Repeto ipsa verba. *Al-*  
 „*ter* (Imperator) *alterius* (Regis gal-  
 „lici) *hostes præsentis* (hispanos) *vel*  
 „*futuros* (Polonos, Anglos, Danos)  
 „*nullo nunquam titulo, vel prætextu, vel*  
 „*ullius controversiæ, belli ratione* (nempe  
 „*si novum in gallos, & Hispanos, Po-*  
 „*lonos, Anglos, & Danos oriatur jur-*  
 „*gium, vel in alia provincia bellum)*  
 „*contra alterum* (Regem galliæ) *armis,*  
 „*pecunia &c. juvet.* Patefacto igitur  
 „textus pacificatorii intellectu dedu-  
 „cenda absurda ex anglicano commento  
 „resultantia. Liceret ergo Regi galliæ  
 „subsidia uno verbo impedire Cæsarea  
 Hh 4 „Regi-

Sæc. XVII. „Regibus Angliæ, Poloniæ, & Daniæ

A. C. 1658. „contra inuafores fuorum regnorum

„subministranda, tantum inimicitia

„cum Regibus ipsis declarando, &

„contra Imperatori frenum Gallie im-

„ponere, ne Hollandis, Lusitanis, Ve-

„netis, & Januensibus, cum vicinis

„de finibus, vel alia ex causa certis

„tibus succurreret, denunciato tantum

„illis nationibus bello. Addo, si Tu-

„ca, Siciliam, aut regnum neapolita-

„num aggrediatur bello feruente inter-

„duas Coronas, nec in auxilium Im-

„perator accurrere auderet sine infir-

„matione juxta adulteratum Anglican-

„rum sensum. Denique nil operatur

„illa dictio immediate subsequens (in-

„tra alterum) qua siue ad præcedens

„(bellive rationes) siue ad sequens

„(armis iuuet) referatur, terminatur

„etiam ad bellum gallo Hispanicum

„suppetias impedit contra Gallum

„finit tam late vagari ly (bellive)

„quæcunque, & cum quouis bello

„studium amplectantur.

„Sed non defunt effugia, quæ

„namque esto de bellis tantum gal-

„Hispanicis pax loquatur, cum tur-

„Anglicæ in Belgio auxiliaria sint gal-

„lorum, assumunt gallicum nomen,

„tanquam accessorium, ita natura

„sui principalis sequuntur, ut nulla

„dicitur

„distinctio Nationum habenda, sed om- Sæc. XVII.  
 „nes ut Galli sint æstimandi. Adhuc A. C. 1658.  
 „nugæ, quis enim ignorat Cromuel-  
 „lium publicum hostem se declarasse  
 „Hispanorum, Hispanos Cromuelli?  
 „Hic primum in Indiis, postea in Hi-  
 „spaniis, in Canariis, & tandem in  
 „Belgio bellum incepit, cum ingenti-  
 „bus classibus, cum suis Imperatori-  
 „bus, & vexillis, quæ fixit Mardichi,  
 „& Bourburgi. Hispani Legatum ab  
 „Anglia revocarunt, Anglorum bona  
 „fisco addixerunt, bellumque contra  
 „Angliam conclamarunt, ergone sunt  
 „ut hostes directe in Belgio tractandi.  
 „Nonne in triuiis leguntur impressa  
 „foedera Cromuelli cum Gallis, & ar-  
 „ticuli divisio inter ipsos Belgii Hispa-  
 „nici, assignatis Cromuellio maritimis  
 „Flandriæ civitatibus, ita, ut magis  
 „proprie, & reipsa in expugnatione  
 „Mardicana galli videantur auxiliares  
 „Anglorum, eodem plane modo, quo  
 „fuerunt Hollandis. „

Transeo ad secundam partem: Cir-  
 culus quidem Burgundicus sit, maneatque  
 membrum imperii post controversiam inter  
 galliam, & Hispaniam sopitam hac pacifi-  
 catione comprehensam, bellis tamen in eo  
 jam vertentibus nec Imperator, nec ullus  
 imperii status se immisceat. His dictis non  
 „tantum Hispanos a suppetiis Germa-

Sæc. XVII. „nis contra gallos excludi Anglican  
 A.C. 1658. „asserunt, sed vi dispositionis localis

„Belgium ipsum, a quocunque bellum  
 „ibi geratur, adjumento Cæsareo de  
 „stitutum, consequenter impune licet  
 „Anglis Belgium aggredi, Hispanis  
 „ejicere, Religionem subvertere, Co  
 „tholicos externos proscribere, omni  
 „tandem susque deque confundere,  
 „tamen recte, & discrete non ad ma  
 „mam sinistram sensus, qui non tra  
 „obscurus est, perpendatur, nemo ne  
 „gabit verba illa inter contraheute  
 „prolata ipsos tantum, & in contra  
 „nominatos comprehendere, nec a  
 „incognita, quæve in rerum natu  
 „tunc non erant extendi, eadem enim  
 „ratione, qua res inter alios acta, re  
 „tio præjudicium non generat, neque  
 „acquirere potest; cum etiam de bel  
 „(jam id est nunc actu vertentibus  
 „non vertendis aperte loquatur, &  
 „tamen eximere voluit, quæ tunc re  
 „tebantur inter duas coronas, alias in  
 „strumentum illud indigitandum fore  
 „conjunctio pia foederum, & pactorum  
 „Proteus multiformiter diversicola  
 „Aristippus, vas Pandoræ, æquum  
 „Traianus, manna deserti. Haftenus  
 „de vero & intrinseco Monasteriensis  
 „pacificationis sensu, nunc ad deli  
 „mitatem illius propositionis deteger  
 „dum



„dam stylum convertens, constanter **Sæc. XVII.**  
 „affero, bellum Cromuelli contra Hispa- **A. C. 1658.**  
 „nos esse bellum Religionis, ideoque  
 „damnabile, nulloque pacto inter Ca-  
 „tholicos Principes comprehensibile,  
 „satis superque hoc testantur Cromuel-  
 „li mores, gesta, dicta, Catholicorum  
 „proscriptiones, & cædes. Ipsa gallia,  
 „ipsi imperii Principes inficias ire no-  
 „lent hominem illum cum Suecis, Da-  
 „nis, Hollandis, hoc primum in ore  
 „habere, eversionem Papismi, Evan-  
 „gelii, Protestantium patrocini-um. Hi-  
 „spanis ipsis coram, & scriptis expro-  
 „brasse inquisitionis rigorem, impedi-  
 „mentum reformatæ (ut ipse ait) Re-  
 „ligionis in Indiis disseminandæ. Ego  
 „a viro insigni Principis Imperialis Mi-  
 „nistro Londino redeunte audivi, Cro-  
 „muellum belli allegare caussam contra  
 „Hispanos Tribunal inquisitionis, pa-  
 „lamque petiisse a Legato Hispanico,  
 „ut cognitio illa aboleretur, si de pace  
 „agere vellet, sed immanitates in ipso  
 „Belgio nuper patratæ in ecclesias, ca-  
 „tholicosque cum horrore volitant per  
 „omnium ora. Dum hæc scribo literæ  
 „asseruntur Hollandicæ, referentes ad-  
 „ventum legati Cromuelli ad foede-  
 „ratas Provincias, qui primo suæ pro-  
 „positionis exordio protestantium cum  
 „Anglis unionem ad catholicismum  
 „elimi-

Sæc. XVII „eliminandum summopere urfit. S  
 A. C. 1658 „ergo contra juratum Ecclesiæ perdue  
 „lem in ipso conamine Ecclesiam pro  
 „fligandi, sub pacis Westphalicæ fun  
 „Romanorum Rex juratus Ecclesiæ  
 „defensor, prohibeatur ab ope Catho  
 „licis ferenda, ex præscripta ab Eccle  
 „siasticis Principibus pactione attoni  
 „admirationis excessu stabunt fideles  
 „animo revolventes, quid fieri possit  
 „ut quæ Christianis fulgent stemmatum  
 „fastigiis insulæ, cruces gladiis, ge  
 „leisque intermixtis pro fide assumer  
 „dis, evaginandis, & quidquid sanctius  
 „Germania colit, nefariis istis conat  
 „bus suffragentur, quibus id unum et  
 „professo agitur, ut omnis insula, &  
 „quæque Ecclesiæ Hierarchiæ decem  
 „exturbentur.,

## §. XX

*Leopoldus Hungariæ Rex in Romanorum Regem inauguratus.*

*Vid. apud Prioratum epistolam Franciæ Legatorum ad foederatos Rheni Principes tom. I. in vita Leopold. p. 32.*

Tandem Moguntinus & Colonienſis aliique Electores futuræ Imperatoris electioni præfigebant decimam octavam Julii diem, qua omnes S. R. I. Electores ad Ecclesiam progressi, habitata solius Dei & populi salutis ratione ad electionem processuros, jurata spondebant, atque unanimi suffragio